

KRONIKA

TRŽAŠKA ZBIRKA DEVIN

Književnost

Zbirka Devin, v kateri Založništvo tržaškega tiska (pod uredniškim skrbstvom Marka Kravosa) z očitnimi kompetitivnimi nameni promovira nove avtorske stvaritve tržaško-zamejskih pesnikov in pisateljev, je za slovo od leta 1991 predstavila aktualno pesniško bero Miroslava Košute (Riba kanica), zbirko novelet v dozdajšnji literarni leksiki še neznane Marka Sosiča (Rosa na steklu) ter svojsko, na slovenskem pesniškem zemljevidu samosvojo poezijo Aceta Mermolje (Elegije in basni).

Med rednimi zbirkami, ki jih na vsakokratnem časovnem prehodu iz starega v novo leto splavljajo dobri uredniški nameni posameznih slovenskih založb, je tržaška, kot je videti, zagotovo najbolj literarno homogena in programsko utemeljena, se pravi zavezana predvsem literaturi in njenim avtonomnim kriterijem. Sad tega jasno profiliranega namerja je spričo tega dvojen: slovenska literatura se je obogatila s tremi avtorskimi dejanji, katerih vsako si zasluži polno mero kritične pozornosti, tržaški del slovenske besedne produkcije pa hkrati tudi kot celota opozarja nase in na svojo sporočilno ter izrazno vitalnost. Pri tem ni brez pomena generacijska pripadnost trojice avtorjev in s tem zastopanost ustvarjalnih rodov v zbirki, ki več kot določno prezentira tržaško literarno sceno. Košuta namreč sodi v zdaj že častitljivi pesniški rod, Mermolja v generacijo zrelih srednjih let, Sosič pa je reprezentant mladosti, ki je še v debutantski fazi svojega kreativnega iskanja in razkrivanja. Vsi trije pa so Tržčani, glasniki istega podnebja – in tudi ali prav v tem je

skrita pa hkrati razkrita temeljna barva zbirke.

Poleg vnanjih, iz skupne geografske in kulturne provenience izhajajočih stičnih točk, družijo to trojico avtorjev tudi neka sicer težje opredeljiva, a vendarle opazna psihofizična sorodnost, neke vrste življenjsko radoživa, zgovorno odprta pa hkrati nostalgичno trpka kraška meditativnost, kakršne drugod na Slovenskem in nemara tudi drugod v srednjeevropski pesniško-izrazni sosesčini ni ali vsaj ne na pretek.

KOŠUTA

Izrazno najbolj verziran in obenem koncizen v tej trojici je videti Miroslav Košuta, čigar poezija bogati slovenski pesniški izraz že celih trideset let. Nedvoumni sta tako kvaliteta kot kontinuiteta njegovega pesniškega prispevka. Zbirka z naslovom Riba kanica (tržaško-slovenski, morda že nekoliko arhaičen izraz za morskega psa – pošast) je njegova deveta pesniška knjiga od Morja brez obale (izza leta 1963) sem.

Skoraj samoumevno je videti, da se z njo, s to deveto »različno«, navezuje na svoje dozdajšnje, že kajkrat preigrane motive, ki pa seveda niso izpeti in ostaja njihovo nadaljnje »piljenje« v duhu istoznačnih ali modificiranih metafor logična sestavina te sproščene in slejkoprej živahne pesniške izraznosti. Za natančnejšo argumentacijo sodbe o tem, ali Košuta s temi zadnjimi preigravanji lastnih »lestvica« svoje prejšnje intonacijske dosežke še dograjuje ali ne, bi bil potreben natančnejši študiosozi ogled teh skozi pesnikova desetletja rastočih lirčnih šopkov, razpetih med radoživo duhovitost na eni in razboljeno samoodpovedovanje na